



Paul de Chauvigny de Blot is geboren op 15 mei 1924 in Kutowinangun, Indonesië. Na vijf jaar in een concentratiekamp werkt hij aan de opbouw van zijn moederland. Vele opleidingen en docentschappen over de hele wereld later, wordt hij in 2009 benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Sinds 2010 is hij honorair hoogleraar voor het leven aan de Universiteit Nyenrode. Op 90-jarige leeftijd geeft hij daar nog altijd les in business spiritualiteit. Is hij met dat vak niet een hele vreemde eend in de bijt, op een opleiding die erop is gericht hoe je geld moet verdienen?

Ieder mens draagt een droom in zich

TEKST ROEL VAN BEKKUM | BEELD FRITS DE BEER

Ik begrijp je vraag en ja, ik ben een vreemde eend in de bijt hier", zegt De Blot. "Er zijn hier mensen die hier alleen zijn om te leren hoe ze meer geld kunnen verdienen. Maar daarnaast zijn er mensen die juist openstaan voor spiritualiteit en hen zoek ik op. Of zij zoeken mij op."

Wat versta je onder spiritualiteit?

"Ieder mens draagt een droom in zich. Wie je werkelijk bent tot uitdrukking laten komen op aarde. Je hebt de bewuste kracht van het doe-niveau en daaronder de bezielde kracht van het zijnsniveau. Het gaat om het overstijgen van de dualiteit van doen en zijn. Zo kun je jouw droom werkelijkheid maken. Dat is mijn doel in het leven, om anderen daarbij te helpen. Als je werkelijk jouw

droom leeft, ben je de beste versie van jezelf. Daarmee bereik je andere mensen, die je optilt en helpt hun beste versie te worden."

Hoe komen mensen bij hun droom van wie ze werkelijk zijn?

"Mijn colleges hebben stiltemomenten. Mensen schrijven eigenlijk hun eigen verhaal. Ik doe dat door te bevragen. Waarom doe je wat je doet? Wat brengt

jou dat? Waarom wil je dat? Het wordt steeds lastiger om die waarom te beantwoorden. Dat komt omdat je dichterbij je innerlijk komt. Je hart heeft geen woorden, het heeft geen verstand. Het vertaalt zich in hoe je je voelt. Je hebt hoofdpijn, buikloop. Dat zijn signalen, dat is de manier waarop het hart spreekt. Een andere methode die ik hanteer om dichterbij die droom te komen, is mijn studenten op te laten schrijven wat hen geraakt heeft. Ze krijgen een leeg boekje aan het begin van het college. Schrijf je eigen bijbel met dingen die je dankbaar maken. Wanneer je het weer overleest, wordt je opnieuw gelukkig. Geluk is een olievlek. Een vriendelijke actie geef je door. Ik leer mijn studenten hun ervaringen te delen met elkaar. Op die manier wordt gebouwd aan een spiritueel netwerk,

**"JE WORDT WAARDEVOL
DOOR EEN ANDER VAN
DIENST TE ZIJN"**

Aha!-moment

“Ik zat in de dodencel en gaf het leven op. Ik stierf. Toch kwam ik terug. Ik verloor daarmee mijn doodsangst die eenieder in zich draagt. Ik besloot anderen te helpen in de zoektocht naar wie we werkelijk zijn.”

omdat je elkaar zo ontmoet op het niveau van het hart. Je kunt niet zonder andere mensen, we hebben elkaar nodig.”

Is spiritualiteit voor ondernemers een vak dat nu nodig is?

“Na de Tweede Wereldoorlog was het een chaos in de wereld. Er is getracht toen eenheid te scheppen. Dat werd gedaan op het niveau van de hardware. Op juridisch en economisch niveau, met een christelijke inslag. Er is voorbij gegaan aan de software, zoals ik het noem. Zingeving, de persoonlijke bezieling. Daar is de tijd nu rijp voor.

“Een student van mij is gepromoveerd op het onderwerp burn-out. Zijn conclusie is dat dat voortkomt uit een gebrek aan spiritualiteit. Nu wordt er bijvoorbeeld gekeken in bedrijven naar Human Resources. Hoeveel kun je uit je mensen halen. We zouden toe moeten naar Human Being. Niet kijken naar wat iemand kan, maar naar wie iemand is. Klopt de bezieling die je hebt met de bezieling van het bedrijf waar je werkt? In Japan en in India gebeurt dit al. Het betaalt zich terug. Als het werken voor een bedrijf je niet gelukkig maakt, is het niet je roeping. Je diepste verlangen zit op je zijnsniveau. Daar moet je je bewust van worden.”

Wat is het diepste verlangen van een mens?

“Het diepste verlangen van elk mens is om waardevol te zijn. Als je vraagt aan mensen in de gevangenis waarom ze er zitten, krijg je indirect als antwoord dat het een plek is waar ze worden ge-

waardeerd door hun celgenoten. Buiten de gevangensmuren worden ze negatief benaderd. Een manier om een ander zich waardevol te laten voelen, is door hem te vragen je even te helpen. Dat is een beroep dat zelden op hen wordt gedaan. Ik heb bijvoorbeeld ook veel contact met daklozen. Maar ook hangjongeren of andere groepen aan de rand van de maatschappij, kun je op die manier positief beïnvloeden. Begin bij één. Schenk hem jouw vertrouwen. Zo beïnvloed je het gevoel in die groep. Je wordt waardevol door een ander van dienst te zijn. We hebben elkaar nodig om te worden wie we werkelijk zijn.”

Toch zie ik dat mensen zichzelf juist kunnen verliezen in dat dienen van een ander.

“Dan is je intentie niet zuiver. In relaties kan het zijn dat je eigenlijk macht wilt. De baas wilt zijn door te dienen. Ook kan het zijn dat er door je dienen de houding misbruik van je gemaakt wordt, bijvoorbeeld op je werk. Dan moet je loslaten. De taak van een bank bijvoorbeeld is dienst verlenen, mensen helpen. Dat is veranderd in winst maken. Geld maken is het doel geworden, niet het middel. De mensen wor-

den steeds armer, dus de banken gaan kapot. Wat gebeurt er nu? De banken worden geholpen en hun positie wordt versterkt. Je krijgt daardoor faillissement op faillissement. Materie, het doniveau, is nooit duurzaam. Zingeving is duurzaam, en dat is altijd de mens. Bank versterken ons niet op ons zijnsniveau. Wanneer je dat in stand houdt krijg je de macht van de bureaucratie. De wetten komen boven de mensen te staan. Dus moeders kunnen worden uitgezet omdat de wet zo klopt, maar in menselijk opzicht zou je haar bij haar kinderen laten. Of euthanasie. Ik ben voorzichtig met mijn mening daarover. Maar zodra je met een stekker in je lijf in leven wordt gehouden, ben je eigenlijk al dood. Ik vind dat je die eruit mag trekken. Voor mij is dat geen euthanasie. Maar hier bepaalt de rechter of je mag blijven leven of niet, terwijl mensen zelf niet meer willen.”

Welk stuk zien we over het hoofd in het huidige systeem?

“Nelson Mandela werd zich bewust van zijn innerlijke vrijheid in de tijd dat hij vastzat. Ik heb zelf in een concentratiekamp gezeten. Ik wist wat mijn vrijheid was. Ik heb me niet verzet, maar accepteerde mijn lot. Als je je verzet, ga je dood. Je kunt toch niks doen. Wij zijn niet gewend onze innerlijke vrijheid te oefenen. Pas als je je baantje verliest of je pensioen verdampt. Kom je in opstand, of accepteer je? Het geld is weg, de baan is er niet. Wat gebeurt er als je accepteert? Dan word je je bewust van wat je pijn doet. En wat je blij maakt. Dat wordt je kracht. Zorg ervoor dat je anderen geen pijn doet en dat je anderen blij maakt. De basis van het presidentschap van Mandela werd gelegd in de gevangenis.”

En hoe doe je dat hier met bijvoorbeeld een werkgever die niet goed voor je is?

“We leren hier niet om los te laten. In het concentratiekamp heb ik dat wel geleerd en dat probeer ik nu over te brengen. Hier heb je mensenrechten. Mensen hebben overal recht op.

**“WE HEBBEN ELKAAR
NODIG OM TE WORDEN
WIE WE WERKELIJK ZIJN”**



Ik wijs mensen graag op hun plichten. Als mensen zich kapot drinken en eten, hebben ze toch een verantwoordelijkheid tegenover zichzelf? Dat ligt toch niet bij de maatschappij? Verantwoordelijkheid is een spirituele kracht. Recht hebben heeft zijn keerzijde van verantwoordelijkheid."

En hoe breng je een verandering teweeg in zo'n werksituatie?

"Je werkt niet voor je baas, je werkt voor je team. Vorm een kleine club van vrienden. Er zijn altijd mensen, ook in een rotbedrijf, die hetzelfde verlangen als jij. Zoek hen op en vorm een kliek. Dat noem ik een pilootproject. In het kamp heb ik dat gezien. Mensen gingen niet dood door het samoeraizwaard, maar door de angst. Hun eigen wanhoop. De mensen met vrienden, die elkaar waardevol achtten, die overleefden."

Het lijkt of er momenteel veel mensen zijn die het op veel vlakken van hun leven niet weten en daar wanhopig in zijn.

"Die willen dood. Veel mensen willen dat. Dat zit in mensen."

Heb jij dat ook wel eens gehad?

"Ik zat tijdens de oorlog een jaar lang in een dodencel, omdat ik commando was geweest. Ik had fabrieken vernietigd en dit was mijn straf. Je wist nooit

hoe lang je daar zat en wanneer je einde kwam. Het was een hel. Ik had honger en als er een muis binnenkwam, vrat ik die op. Na een jaar wilde ik niet meer. Ik had de hoop gehad dat Japan zou vallen. Ik was lichamelijk een wrak. Ik ben klinisch dood verklaard en naar het lijkenhuis gebracht. Een uur voor ik begraven werd, kwam ik bij. Zo kwam ik in de gewone gevangenis terecht. Daar heb ik het uitgehouden. Ik had dus besloten: laat me maar doodgaan. Dat komt voor. Spiritualiteit gaat altijd door een donkere nacht. Als alles is weggefallen wat je houvast geeft, ben je dood."

Wat is de donkere nacht?

"De donkere nacht is drieluig. Lichamelijk, zintuiglijk en geestelijk. Je kunt eerst lichamelijk niet meer, daarna niet meer denken. Je wordt gek. Als god lief

**"SPIRITUALITEIT GAAT
ALTIJD DOOR EEN
DONKERE NACHT"**

Change tip

“Mijn tip is even simpel als doeltreffend. Wees dankbaar. Schrijf elke dag op waar je die dag dankbaar voor bent. Als het je lukt dat te zijn voor alles wat er op je pad komt, verandert je levenshouding. Verzet tegen dat wat er is, is een strijd die je uiteindelijk verliest.”



de is, hoe kan dit dan gebeuren? Je concludeert dat god niet bestaat. Dan gaat de geest dood. En als je alles hebt losgelaten, sterf je daadwerkelijk. Dan kan er iets gebeuren, wat je leven geeft. Je denkt aan je moeder die dan ineens bij je komt. Een bezoek van een vriend, een kind. Bij mij was het een medegevangene van wie ik wist dat die me nodig had, maar zo'n ontmoeting kan ook enkel in je hoofd plaatsvinden. Veel mensen maken dit mee. Als ze die prikkel om door te gaan niet krijgen, dan gooien ze zich voor de trein.”

Momenteel zie je een groei in het aantal zelfdodingen.

“Dat is logisch. We zitten in die donkere nacht. De maatschappij heeft geen ruimte daarvoor.”

Wie zou ze daaruit moeten helpen?

“Dat zouden je vrienden kunnen zijn. Maar hier in het Westen zijn we egocentrisch. We leren niet los te laten, maar te vechten, omdat we die rechten hebben. Ik werk veel met echtscheidingen. In elk huwelijk krijg je een dood punt. Een crisis. Op dat punt haken veel mensen af. Terwijl juist op dat punt de groei ligt. Als die echtparen nog met elkaar

praten, heeft mijn aanwezigheid nog zin. Wanneer er advocaten in het spel zijn, trek ik mijn handen er vanaf. De rechtszaak is funest voor veel huwelijken. Twee advocaten willen winnen en er komen alleen maar twee verliezers. Dat zie je ook op de werkvloer, met vakbonden. Zodra die erbij komen, krijg je een strijd. Het rechtssysteem heeft geen menselijk gelaat. Het recht in de westerse wereld is blind. Bij de Joden niet, in Indonesië ook niet. Daar wordt het recht gezien als een waringenboom, een plaats waar je kunt schuilen.”

Nog even over je bijna-doodervaring. Wat heb je daaraan overgehouden?

“Ik heb de hemel ervaren als een eenheid met je schepper. De hel is de si-

tuatie waarbij alle liefde ontbreekt. Mensen gaan dood als in een gevecht of mensen sterven alsof ze slapen. Ik kwam in een niet te beschrijven omgeving toen ik dood was. Ik kon alles. Ik kon overal heen, waar ik ook maar wilde zijn. Een kleurenpracht, klanken, geweldig. Ik wilde niet terug, maar werd teruggegooid.”

Wat moet een mens gedaan hebben voor hij sterft?

“Dat weet ik niet. Elk mens is uniek. Je vraagt een recept en dat heb ik niet. Twee mensen sterven nooit op dezelfde manier. Je hebt een DNA dat uniek is. Je spiritualiteit is ook uniek. In die dodencel heb ik mijn leven losgelaten en daar heb ik het leven voor teruggekregen. Ik wil nooit meer actief dood. Ik heb er berusting in. Ik ben klaar om te sterven. Ik heb de dood ervaren. Mijn angst voor zowel de dood als voor het leven zijn verdwenen. Ik heb mijn kern ervaren en help nu anderen die van henzelf te vinden. Zodat we worden wie we eigenlijk zijn.” ■

Dit interview verscheen eerder in het herfstnummer 2014 van Change Magazine.

**“ALS ALLES
WEGVALT WAT
JE HOUVAST GEEFT,
BEN JE DOOD”**